

Phẩm 23: THỌ KÝ QUẢNG QUẢ THIÊN

Lúc đó trong hội có tám ức Quảng quả Thiên tử, thấy các A-tu-la cho đến Biến tịnh Thiên tử ở chỗ Thế Tôn bày ra các thứ cúng dường dâng lên Như Lai, lại nghe Như Lai thọ ký cho họ thành Phật, tâm rất hoan hỷ thật chưa từng có. Các Thiên tử suy nghĩ: “Đức Như Lai đã nói tất cả các pháp ở trong ba tế cầu không thể được, tất cả các căn đều không thể nói. Nếu ai hiểu rõ pháp giới ấy thì có thể thông đạt tất cả các pháp. Nếu có thể biết rõ tất cả các pháp thì có thể chứng được bốn Đế chân thật. Đó là: Khổ đế, Tập đế, Diệt đế và Đạo đế. Như Thế Tôn nói, tất cả các pháp thấy đều vắng lặng, không ngã, không nhân, không chúng sinh, không thọ giả, không tưởng, không tác. Thiên tử chúng con đối với pháp này tâm được quyết định không sinh nghi hoặc.”

Thưa Thế Tôn! Vì các chúng sinh vốn vắng lặng cho nên không có khổ, nên biết như vậy. Vì sao? Vì chúng sinh không cho nên khổ đế cũng không. Do không cho nên tập đế cũng không. Vì sao? Vì không có nhân này cho nên không có quả kia.

Thưa Thế Tôn! Do tập không cho nên diệt đế cũng không. Vì sao? Nếu không có tập đế thì không có đoạn tập. Do không diệt cho nên đạo đế cũng không. Vì sao? Vì không có đạo này cho nên không có đoạn tập.

Thưa Thế Tôn! Nghiệp phiền não kia không thể được, đoạn phiền não diệt cũng không thể được. Vì diệt không thể được cho nên đạo cũng không thể được, chưa có đạo này thì không có quả kia. Bốn Thánh đế này chỉ là phân biệt giả danh thi thiết mà có. Do không có cho nên không thể nói là quá khứ, hiện tại và vị lai. Vì sao? Vì quá khứ đã diệt, hiện tại không dừng trụ, vị lai thì chưa đến; đối với ba tế đều không thể được, dựa vào thế tục tế mà có đủ các tướng. Nếu ba tế không có thì nó không sinh cũng không diệt, không tướng, không làm, không thí, không nhận, không nói, không nghe, không có nói pháp, không người giác ngộ. Do vì ba đời chưa từng có hoặc pháp hoặc không đều không thể nói. Chúng sinh điên đảo không thể hiểu được, không nhân, không duyên, không danh, không tướng, không có nêu ra, không chỗ hưởng đến. Vì lìa tự tánh cho nên đều không thể được. Kia không thể được thì đây cũng không thể được. Vì sao? Vì chúng sinh giới vốn không có. Nếu mỗi mỗi pháp kia đều không thể được thì không có nhiệm tịnh, không làm, không chứng, không địa vị phàm phu, không địa vị Thanh văn, không địa vị Duyên giác, không địa vị Bồ-tát, không địa vị Như Lai, không địa vị không phải không địa vị. Đây là vô tướng tịch tĩnh chân như. Nếu nói hữu biểu, hữu vị hạn lượng thì gọi là Như Lai. Đó là dựa vào Thế tục tế mà nói chứ không phải trong Thắng nghĩa đế nói có Như Lai. Vì sao? Vì pháp không được. Nếu Đức Như Lai tuyên nói rộng lớn sắc giới cho đến thức giới, như vậy ý giới cho đến pháp giới. Nếu không pháp giới, không nơi nương tựa, cũng không nêu ra, không bốn Đế, không năm Căn, không duyên sinh. Thưa Thế Tôn! Tất cả pháp kia tùy theo nơi nào mà an bố kiến lập đủ mọi danh tự nhưng không thể hoại tánh của pháp giới ấy. Thưa Thế Tôn! Như địa giới tùy theo phương xứ nào kiến lập danh tự cũng không hoại bản tánh của địa giới ấy. Như vậy thủy giới, hỏa giới, phong giới, không giới, lập thành danh tự khác cũng lại như vậy.

Thưa Thế Tôn! Nếu người chứng nhập pháp giới ấy thì mới có thể hiểu được hai mươi hai căn. Đó là: Nhân căn, nhĩ căn, tỷ căn, thiệt căn, thân căn, nữ căn, nam căn, mạng căn, khổ căn, lạc căn, ưu căn, hỷ căn, xả căn, ý căn, tín căn, tinh tấn căn, niệm căn, định căn, tuệ căn, vị tri đương tri căn, dĩ tri căn, cụ tri căn.

Thưa Thế Tôn! Hoặc nhãn, thể của nhãn không thể được; hoặc căn, thể của căn

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

không thể được. Vì sao? Vì nhãn lià tự tánh không thể thấy. Nếu tự tánh pháp không có thì không phải vật. Do không phải vật cho nên không thể làm. Nếu không thể làm thì không sinh. Nếu không sinh thì không diệt. Do không sinh diệt thì không thể nói là quá khứ, hiện tại, vị lai; ở trong ba đời không có sinh diệt. Đó tức là không phải nhãn cũng không phải nhãn căn thì làm gì có tác dụng thế tục nêu ra.

Thưa Thế Tôn! Ví như trong hư không không có vật, chỉ là cuồng ngu của trẻ con, chỉ là giả danh mà thôi. Trong Thắng nghĩa để cho đến hư không, chỗ lập danh tự cũng không thể được. Như vậy, cho đến nhãn và nhãn căn ở trong thắng nghĩa cũng lại không có.

